

CONCLUSIONS

L'evolució dels principals indicadors estudiats al present estudi posen de manifest i sobre tot, a partir dels darrers esdeveniments econòmics, la natura canviant del nostre mercat de treball. Les principals variacions que ha experimentat l'ocupació a Catalunya només ens confirmen que la crisi econòmica i els seus efectes en l'estructura laboral continuen patint-la amb força els col·lectius més desprotegits: dones, joves, immigrants i persones amb baixa qualificació per tant s'observa:

- La taxa d'activitat catalana ha experimentat un augment interanual al 3r trimestre de 2008, malgrat mantenir valors per sobre dels registrats els últims trimestres de 2007, comença a disminuir moderadament al darrer trimestre estudiat. Aquestes variacions de la taxa d'activitat no corresponen amb els valors registrats per la taxa d'ocupació catalana que després de creixements progressius comença a decreixer registrant saldos inferiors des de principis d'aquest any amb variacions trimestrals i interanuals.
- Per tant, si fins ara ens trobàvem amb taxes d'activitat que augmentàvem cada trimestre i amb taxes d'ocupació que registraven valors prou elevats, la situació actual experimenta un capgiro important i ens deixa veure com comencen a destruir-se llocs de treball al mercat català amb una disminució de la taxa d'ocupació per l'últim trimestre d'aquest any.
- Com s'observa en els darrers mesos l'escalada dels valors registrats a l'atur català no fa més que augmentar trimestre rere trimestre amb taxes d'atur que no han parat de créixer des del 1r trimestre d'aquest any amb diferències percentuals de gairebé tres punts percentuals en el període estudiat. L'atur al mercat de treball català es centra principalment en persones aturades que havien treballat anteriorment i a més porten menys d'un any en situació d'atur, es a dir, que han perdut el seu lloc de treball en aquest període tot i registrar-se un volum important de persones que pateixen un atur de llarga durada.

- Davant d'aquest panorama laboral podríem afirmar que l'estabilitat de l'ocupació es porta la part més positiva ha disminuït la temporalitat durant tot el període esmentat però aquesta disminució no es deu per l'augment de la contractació indefinida sinó en part per la destrucció de llocs de treball temporals que han començat a disminuir al 3r trimestre de 2008.
- La situació de les dones continua presentant resultats molt dolents amb una menor taxa d'activitat i d'ocupació i una major taxa d'atur i temporalitat. La taxa d'activitat masculines continuen sent superiors a les femenines però les dones catalanes han experimentat en aquest període un creixement més elevat dels seus valors d'activitat.

La crisi econòmica continua centrant-se en sectors productius molt masculinitzats el que fa que les dones mantinguin taxes d'ocupació més similars retallant-se les diferències entre sexes, mentre que els homes experimenten un descens continuat dels seus valors, malgrat que la incorporació femenina al mercat de treball encara continua sent molt baixa. L'atur femení és principalment de llarga durada i si observem les taxes d'atur registrades per ambdós sexes, les dones mantenen els seus valors, mentre que els homes pateixen les principals pujades de la seva taxa. Les dones continuen patint les situacions laborals més precàries amb taxes de temporalitat més elevades i amb descensos més moderats que els homes i sobre tot lligades a l'ocupació de temporada.

- Els joves sense formació són els que es troben més desprotegits davant l'actual situació laboral. La població jove no presenta diferències prou significatives respecte a la situació de les dones i els joves continuen presentant taxes d'activitat molt baixes que podrien ser degudes a l'allargament de l'edat d'estudi tot i que les dades referides a ocupació ens mostren una realitat diferent.
El descens interanual de la taxa d'ocupació afecta sense excepcions a tots els grups d'edat però ho fa de forma més acusada en la població de menys de 45 anys però sobre tot als joves menors de 19 anys. Són aquests mateixos grups d'edat els que presenten taxes d'atur més elevades principalment les persones amb menys edat, per tant els joves continuen presentant problemes a l'hora

d'inserir-se al mercat de treball català i els que estan ocupats presenten taxes de temporalitat més elevades que la resta de població.

- Les persones immigrades a Catalunya es veuen afectats principalment per la pèrdua de llocs de treball, tot i registrar taxes d'activitat superiors a les persones autòctones, experimenten disminucions més acusades dels seus valors d'activitat. Per contra, les persones de nacionalitat espanyola augmenten els seus resultats per aquest període.

Els resultats de la taxa d'ocupació de les persones amb nacionalitat estrangera continua sent inferior als valors nacionals amb disminucions més acusades sobre tot a l'últim trimestre de 2008. Si ben bé, en anys anteriors les persones estrangeres gaudien de taxes d'ocupació per sobre dels valors registrats per les persones espanyoles, durant tot aquest període observem que tot i tenir taxes d'activitat més elevades pateixen de forma més acusada la destrucció de llocs de treball amb valors en la seva taxa d'ocupació molt per sota que els presentats per les persones amb nacionalitat espanyola. Així doncs, no només experimenten situacions dolentes amb l'activitat i l'ocupació sinó que l'atur té més incidència amb aquest col·lectiu doblant la seva taxa d'atur respecte a la dels espanyols.

Al mateix que passava amb les dones, els estrangers presenten variacions més pronunciades en els seus valors degut a l'ocupació de temporada experimentant una temporalitat gairebé el triple que la registrada per les persones espanyoles amb lleugers augments a l'últim trimestre estudiat. Per contra, les persones espanyoles han disminuït la seva temporalitat no per la millora de la seva situació sinó per l'empitjorament de la situació laboral de les persones immigrants.

- Com ja es venia constatant en estudis anteriors, les persones amb un nivell superior de formació assolit presenten taxes d'ocupació més elevades i per tant tenen més possibilitats de trobar feina. A més a nivells d'estudi inferiors es donen taxes d'atur més elevades. Malgrat estar molt relacionat el nivell de

formació amb alguns aspectes del nostre mercat de treball, la temporalitat afecta a totes les persones estudiades independent del seu nivell d'estudis, tot i que les persones amb estudis superiors presenten taxes de temporalitat lleugerament més baixes.

- El sector de la Construcció perd llocs de treball i encara no ha tocat fons. Evidentment i com ja s'observa al llarg de tot l'any 2008 és el més afectat pels efectes de la crisi, disminuint el seu percentatge de població ocupada, seguit de la Indústria. La resta de sectors productius augmenten el pes de les persones ocupades, en part per la reabsorció de la població anteriorment ocupada en el sector de la construcció, concretament registren un augment significatiu les activitats sanitàries i els serveis de begudes i menjar.

Però cal posar atenció a l'increment de població ocupada en aquestes branques d'activitat ja que s'està produint amb una baixa estabilitat laboral per ser les que presenten els augments més significatius de la seva taxa de temporalitat, per tant la població que s'incorpora a noves branques d'activitat ho fa en condicions precàries.

RECOMANACIONS

La crisi serà llarga i profunda i per tant les actuacions de dels poders públics han de tenir com a finalitat que no la pateixen els col·lectius més febles i aprofitar per impulsar un canvi de model econòmic i productiu. CCOO de Catalunya considera necessari:

- Garantir l'atenció i la protecció social a les persones que es quedin sense feina reforçant les oficines del Servei d'Ocupació de Catalunya per atendre a les persones aturades amb programes d'ocupació i formació que els permeti millorar i garantir la incorporació de les persones en situació d'atur a noves feines en sectors o empreses que generen ocupació.
- Resulta imprescindible crear una xarxa de protecció social pels col·lectius més vulnerables al canvi econòmic que s'està patint com són els i les treballadores del sector de la construcció i especialment les persones immigrants.
- Impulsar la creació d'una renda garantida de ciutadania (tal i com preveu l'Estatut d'autonomia) per aquelles persones que no tinguin protecció d'atur.
- Cal un canvi urgent en les polítiques actives d'ocupació que facin més eficient els importants recursos que s'utilitzen i que permetin una major atenció personalitzada de les persones en situació d'atur, amb seguiment personalitzat i programes de formació i recol·locació.
- Que els recursos públics prioritzin les polítiques socials bàsiques (educació, sanitat, serveis socials). El suport a sectors i empreses que generen ocupació de valor afegit, impulsant la formació professional per tal de posar les bases d'una estructura econòmica més sòlida i estable, capaç d'atraure inversió i d'innovar producte i millorar qualitat.
- Calen mecanismes de control per part del Govern de Generalitat per tal d'assegurar que els recursos públics destinats a l'impuls de l'economia arribin a famílies i empreses.

- Que el govern de la Generalitat no autoritzi cap expedient de regulació d'ocupació (ERO) a les empreses que tenen beneficis però aprofiten la crisi per desenvolupar pràctiques oportunistes amb la finalitat de realitzar reajustaments laborals de les plantilles, deslocalitzacions i operacions especulatives i/o fraudulentament.
- Que els salaris no perdin capacitat adquisitiva i s'incrementin els més baixos perquè les dificultats que estan patint algunes empreses té a veure amb l'accés al crèdit i no amb els costos laborals i perquè amb salaris baixos no hi ha consum.
- Cal un canvi radical de les polítiques econòmiques i fiscals dels governs que permetin fer front a l'actual canvi del cicle econòmic d'un model productiu que ha estimulat l'especulació. Calen més recursos, una política fiscal diferent que gravi les rendes més altes i les rendes especulatives.
- Promoure la inversió productiva, en la indústria, en la innovació tecnològica i organitzativa, en infraestructures i serveis de cohesió socials (educació sanitària, dependència) que alhora permeten una eficiència econòmica al crear nous filons d'ocupació i reactivarien l'economia.